

บทที่ 1

บทนำ

ความนำ

ถึงแม้ประเทศไทยจะไม่อยู่ในตำแหน่งที่เสี่ยงต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรง แต่ปรากฏว่าในปัจจุบันประเทศไทยได้ประสบภัยพิบัติประเภทต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องซึ่งนับวันจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกที่แปรปรวนกว่ายุคสมัยใด และมีหลายครั้งที่ภัยพิบัติเหล่านั้น ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างมาก ดังตัวอย่างจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวในทะเลอันดามัน เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ที่ก่อให้เกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศอย่างรุนแรงนำความโศกเศร้ามาสู่ผู้ที่เกี่ยวข้องมากมาย นอกจากนี้ ยังมีแนวโน้มที่แสดงให้เห็นได้ว่าพื้นที่ที่เคยเกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิขึ้นแล้วจะมีโอกาสประสบภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิในลักษณะซ้ำซากและจะมีความรุนแรงยิ่งขึ้น

ภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิดังกล่าวถึงแม้จะเป็นสิ่งยากที่จะป้องกันหรือหลีกเลี่ยงได้ แต่หากมีการเตรียมพร้อมที่ตีร่วมกับการใช้มาตรการด้านความปลอดภัยที่เหมาะสมจะทำให้ระดับความเสียหายลดลงได้มาก ทุกภาคส่วนและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจึงพยายามที่จะกำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในเขตภัยพิบัติทางธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นการกำหนดให้การก่อสร้างอาคารในพื้นที่เสี่ยงภัยจะต้องมีความมั่นคงแข็งแรงยิ่งขึ้น การแจ้งเหตุเตือนภัยจากแผ่นดินไหว ตลอดจนมาตรการในการบรรเทาภัยหลังเกิดเหตุ เป็นต้น

ความสำคัญของปัญหา

การวิบัติของอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ จากภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิเป็นสาเหตุหนึ่งที่น่ามาซึ่งความสูญเสียได้อย่างมากมาย แต่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่สามารถเข้าไปฟื้นฟูหรือใช้มาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยจากการก่อสร้างอาคารภายหลังจากเกิดภัยพิบัติได้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการเยียวยาดังกล่าวได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะและสาเหตุการเกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ
2. เพื่อศึกษากฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และข้อแนะนำในการปฏิบัติต่าง ๆ เมื่อเกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินการของภาครัฐเมื่อเกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ
4. เพื่อศึกษาแนวทางการใช้มาตรการควบคุมอาคารสำหรับการฟื้นฟูอาคารในเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิเพื่อลดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับความเสียหาย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
  - 1.1 ศึกษาลักษณะและสาเหตุการเกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จำกัดเฉพาะในพื้นที่บ้านน้ำเค็ม ตำบลบางม่วง อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดพังงา
  - 1.2 ศึกษากฎหมาย มาตรการ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อแนะนำในการปฏิบัติต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความปลอดภัยจากการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

1.3 ค้นหาแนวทางและข้อเสนอแนะการใช้มาตรการควบคุมอาคารสำหรับการฟื้นฟูอาคารในเขตภัยพิบัติ

2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง รวม 200 คน แบ่งเป็น

2.1 เจ้าของกิจการประเภทอาคารพาณิชย์ บ้านน้ำเค็ม ตำบลบางม่วง อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดพังงา

2.2 ประชากรบ้านน้ำเค็ม ตำบลบางม่วง อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดพังงา

2.3 เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลบางม่วง อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดพังงา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถสร้างการรับรู้เรื่องลักษณะและสาเหตุการเกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิในประเทศไทยเพิ่มขึ้น

2. สามารถนำข้อมูลด้านกฎหมาย มาตรการ ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องมาเปรียบเทียบเพื่อสร้างมาตรการที่เหมาะสมรองรับความช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว ให้ถึงเจ้าของอาคารและประชากรในพื้นที่ประสบภัย

3. สามารถนำเสนอการใช้มาตรการควบคุมอาคารสำหรับการฟื้นฟูอาคารในเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ ทั้งเจ้าของอาคารและประชากรที่ได้รับผลกระทบเรื่องการก่อสร้างอาคาร และสิ่งปลูกสร้างในเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ ให้มีความมั่นคงแข็งแรงในระดับที่เหมาะสมใช้ได้จริง และลดปัญหาผลกระทบต่อประชากรพื้นที่ประสบภัยได้